

4 mei 2019, Herdenking bij het Internationaal Homomonument Den Haag

Stichting Internationaal Homomonument Den Haag, toespraak uitgesproken door Harry Derksen, voorzitter.

Vrienden en vriendinnen,

We gedenken vandaag de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog en in het bijzonder de leden van onze Lesbische, Homo, Bi-seksuele, Transgender en Interseks gemeenschap, de LHBTI-gemeenschap, die in deze oorlog gevallen zijn of vervolgd. Maar nadrukkelijk óók zij die sinds die tijd in de verdrukking zijn, in Nederland én daarbuiten.

Het is vijf en twintig Jaar geleden dat het monument, waar we nu bijeen zijn gekomen, werd opgericht. En het is nu de vijf-en twintigste keer dat we bij het monument verzameld zijn. Het monument is in die jaren een platform geweest, van getuigenissen waaronder die van slachtoffers, vluchtelingen, ambassadeurs, vertegenwoordigers van onze LHBTI gemeenschap, immigrantenorganisaties en ministers. Het monument is het natuurlijke verzamelpunt geworden voor acties die onze ideeën en standpunten uitdragen.

Vijf en twintig jaar geleden was het een hoopvolle tijd. En dit monument was het symbool van onze emancipatie strijd voor een betere toekomst.

Nu, 25 jaar later, kunnen we constateren dat die verwachtingen grotendeels ook zijn uitgekomen, op papier althans. Er lijkt nog weinig te zijn om voor te vechten. We zijn in principe gelijkgesteld, op bijna alle terreinen! Historisch gezien een ongekend snelle sprong voorwaarts. Onze rechten zijn verankerd in wetten en regels. We moeten hiervoor onze belangenorganisatie, het COC, zeer erkentelijk zijn voor de niet aflatende strijd om dit te bereiken.

Maar ik praat volgens mij met instemming van velen als ik zeg dat de slag gewonnen is, maar onze strijd nog niet. De wet en de praktijk van alledag lopen immers niet synchroon.

Het is nog steeds niet zonder risico om hand in hand te lopen in het centrum van een willekeurige grote stad, of om je lief op straat een zoen te geven. Seksueel anders zijn wordt nog door grote delen van de bevolking niet geaccepteerd. Deze groepen zijn achtergebleven in de acceptatie van een voor ons natuurlijk gegeven. Ook in de landen om ons heen zien we dat het klimaat voor de LHBTI groep op veel plekken verslechterd is, ondanks brede steun van veel mensen die niet tot de groep van LHBTI'ers behoren.

Te veel landen die de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens hebben ondertekend, blijken er geen enkele moeite mee te hebben om die opzij te schuiven, voor uitsluiting en onderdrukking van onze groep. Te denken dat we in Nederland geheel afgeschermd zijn van invloeden uit die landen is een bijna kinderlijke illusie. Gelijke rechten en vrijheden moeten niet alleen worden bevochten, maar moeten óók worden behouden. Dat vraagt om bewustzijn en een sterk gevoel van verantwoordelijkheid.

En dus moeten we ons opmaken voor een voortdurende strijd. Een strijd die misschien nòg moeilijker wordt dan onze vorige. Het gaat om de strijd van maatschappelijke acceptatie. Die is niet af te dwingen met alleen wetten en regels. Die moeten we winnen door zichtbaar te zijn en niet weg te duiken. Maatschappelijke acceptatie moeten we winnen door begrip te kweken bij hen, die nu dat begrip nog niet hebben. We moeten ons opmaken om de dialoog met onze samenleving aan te gaan. Door wetten, overheden en belangenorganisaties alleen kan die dialoog niet worden gevoerd. Die dialoog moet door ons allen gevoerd worden. Het is niet genoeg om hier, 1 keer per jaar, te getuigen van hetgeen ons wordt aangedaan. We zullen zèlf dagelijks moeten getuigen van ons recht om er te zijn, in de praktijk van alledag, om te voorkomen dat we op oudere leeftijd, ons gedwongen voelen weer in de kast te gaan.

Daarbij moeten we niet vergeten dat velen nog noodgedwongen in de kast zijn, omdat hun familie, hun cultuur, hun geloof niet toelaat dat ze mogen zijn wie ze in werkelijkheid zijn. Door hun de helpende hand toe te reiken en hun te ondersteunen om de stap te nemen kunnen we zichtbaar maken dat seksuele diversiteit tot alle geledingen in de maatschappij behoort. En zonder achterlating van degenen die zelf dat gevecht moeilijk aankunnen, omdat ze bijvoorbeeld te oud, of nog te jong zijn. Meer uitgebreide voorlichting op scholen is een van de middelen om de dialoog met de jongeren aan te gaan, de groep die dat gesprek het meest nodig heeft.

Het is van grote steun en betekenis dat de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, vanavond hier aanwezig is om zich namens onze regering uit te spreken over onze strijd.

Ons rècht om er te mogen zijn.